گزارش یک

بهناز قاسمی

«جوان» وضعیت بازار گوشت را بررسی می‌کند

گوشت قرمز و مرغ قربانی بی‌مدیریتی در نهاده‌ها

واردات نامتوازن نهاده‌های دامی موجب فراوانی جو و ذرت در انبارها و کمیابی سویا شد

قیمت مرغ به ۱۰۰هزار تومان در بازار آزاد افزایش یافت و گوشت قرمز ۴۰ تا ۵۰هزار تومان گران شد

رضا دهشیری / جوان

قیمت مرغ و گوشت قرمز باز برای اقشار ضعیف و متوسط نجومی شد. سامانه‌های فروش مرغ و گوشت بسته‌بندی در روزهای اخیر عرضه را کاهش داده‌اند و از درج قیمت‌ها خودداری می‌کنند. مراکز عرضه مستقیم مرغ و گوشت شهرداری‌ها در استان‌ها و شهرستان‌ها با صف‌های طویل مراجعان روبه‌رو شده‌اند و نرخ مصوب مرغ نیز حدود ۵ تا ۷هزار تومان در همین مراکز گران شده است، به طوری که قیمت مرغ از ابتدای هفته تاکنون به کیلویی ۹۷ تا ۱۰۰هزار تومان رسیده و قیمت گوشت گوسفندی و گوساله نیز با ۲۰ تا ۵۰هزار تومان افزایش قیمت مواجه شده است. فعالان بازار دلیل افزایش قیمت‌ها را واردات نامتوازن نهاده‌های دامی و طیور می‌دانند و معتقدند تخصیص ارز ۲۸هزار و ۵۰۰ تومانی برای واردکنندگان به قدری شیرین بوده است که بدون توجه به نیاز داخل جو و ذرت چند برابر بیشتر از سویا وارد کرده‌اند، به امید افزایش نرخ ارز در ماه‌های پایانی سال و سودهنگفتی که این واردکنندگان به جیب خواهند زد، اما آنچه اتفاق افتاده، در سایه بی‌تدبیری وزارت جهاد کشاورزی و صدور مجوز واردات نهاده‌ها بدون توجه به آمار نیاز داخل و میزان واردات، جو و ذرت موجود در انبارها به دلیل سردی هوا و بارش‌های اخیر در انبارها در حال فساد و نابودی است و حتی واردات روزانه ۲۰۰هزار تن گوشت گرم و منجمد نیز نتوانسته است پاسخگوی نیاز بازار باشد.

بازهم بی‌تدبیری در میزان صدور مجوز واردات نهاده‌های دامی و طیور، قیمت مرغ و گوشت قرمز را گران کرد. شهریور ماه امسال بود که وزیر جهاد کشاورزی و معاونان وی از تعادل‌سازی در تولید مرغ خبر و وعده دادند که دیگر مشکلی در جوجه‌ریزی و تولید مرغ نداریم.

پیمان پاک، قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی نیز مهر ماه امسال اعلام کرد برای تأمین گوشت مورد نیاز کشور و ایجاد تعادل در بازار، واردات گوشت گرم از کشورهای مختلف افزایش یافته و به روزانه ۲۰۰تن رسیده است که این گوشت‌ها در میادین میوه و تره‌بار، فروشگاه‌های زنجیره‌ای و میدان بهمن با قیمت‌های مناسب عرضه می‌شود.

به رغم قول‌هایی که داده شد، اکنون یک هفته است که بازار مرغ و گوشت قرمز دچار نابسامانی شده است. صف‌های طویلی که در مراکز عرضه مستقیم مرغ و گوشت در تهران و سایر استان‌ها و شهرستان‌ها در یک هفته اخیر تشکیل شده است، از آشفتگی قیمت‌ها خبر می‌دهد.

بازار نشان می‌دهد، نرخ مصوب مرغ از ۷۳هزار تومان به ۷۹هزار تومان در مراکز عرضه مستقیم شهرداری رسیده و در بازار آزاد قیمت مرغ از ابتدای هفته تاکنون به کیلویی ۹۷ تا ۱۰۰هزار تومان افزایش یافته و قیمت گوشت گوسفندی و گوساله نیز با ۲۰ تا ۵۰هزار تومان به ۴۹۰ تا ۵۶۰هزار تومان رسیده است، البته قیمت گوشت‌های بسته‌بندی تنظیم بازاری که وارداتی هستند و در برخی فروشگاه‌های زنجیره‌ای عرضه می‌شود، افزایش قیمت چندانی نداشته است.

طبق آمار اتحادیه مرغ و گوشت، مصرف سرانه گوشت باید سالانه ۱۲کیلو باشد، اما با توجه به شرایطی که الان وجود دارد، در ایران به خاطر گرانی و کمبود امکانات ۸/۵کیلو قشر مرفه و قشر ضعیف هم نزدیک پنج کیلو است.

همچنین سرانه مصرف مرغ تا قبل از مردمی‌سازی یارانه‌ها، حدود ۳۲کیلوگرم به ازای هر نفر بود که در سال بعد از آن مردمی‌سازی یارانه‌ها(۱۴۰۲)، مصرف سرانه به ۲۶کیلوگرم کاهش یافت.

بیش از چهار سال است دولت‌ها کاهش تولید گوشت قرمز را خشکسالی و کشتار دام‌های مولد اعلام می‌کنند و افزایش گوشت را طبیعی می‌دانند، اما بهانه‌ای برای کاهش تولید مرغ و افزایش قیمت‌ها نداشته‌اند، جز اینکه توپ را به زمین مرغداران بیندازند و آنها را مقصر اصلی کاهش جوجه‌ریزی و تولید مرغ معرفی کنند، اما از سال گذشته که ارز دولتی واردات نهاده‌های دامی و طیور متوقف شد، نابسامانی در تولید مرغ و افزایش قیمت نهاده‌ها مهم‌ترین دلیل گرانی مرغ اعلام می‌شود.

وزیر جهادکشاورزی در شهریور ماه امسال با اعلام اینکه تولید مرغ متعادل‌شده و دیگر نوسان قیمتی در این بازار نخواهیم داشت، به مردم اطمینان داد تا پایان سال مرغ مورد نیاز کشور تأمین خواهد شد.

همچنین قائم مقام وزیر نیز در گفت‌وگو با رسانه‌ها از واردات روزانه ۲۰۰هزار تن گوشت گرم خبر داد و اعلام کرد تا تنظیم‌شدن بازار، واردات گوشت انجام می‌شود. اکنون در ماه پایانی پاییز از بازار مرغ و گوشت خبر می‌رسد وعده‌ها محقق نشده و باز هم قیمت‌ها نجومی شده است.

■ دلیل گرانی قیمت‌ها چیست؟

دلیل افزایش قیمت مرغ و گوشت، گرانی و کمیابی سویاست که بیشترین تأثیر را در بازار مرغ داشته است. متأسفانه دولت در بخش واردات نهاده‌ها مرتکب اشتباه شده و نهاده‌های دامی را متوازن وارد نکرده است.

ماجرا از این قرار است که وزارت جهاد کشاورزی بدون در نظر گرفتن میزان واردات و مصرف سه نهاده جو، ذرت و سویا در دو سال گذشته، مجوزهای واردات را در سامانه بازارگاه تأیید کرده و بانک مرکزی نیز تخصیص ارز را انجام داده است. اکنون بانک مرکزی اعلام کرده است درصد تخصیص ارز برای واردات نهاده‌ها بیش از سال گذشته بوده و دیگر تخصیص ارزی در کار نیست.

در سایه بی‌تدبیری وزارتخانه متولی واردات، جو و ذرت به اندازه ۱/۵ سال کشور وارد و ذخیره شده اما سویا که نهاده مشترک دام و طیور است، کمتر از یک‌سوم دونهاده دیگر وارد شده و بازار به شدت با کمبود سویا مواجه شده است. در حال حاضر نرخ مصوب جو باید ۱۱هزار تومان باشد اما به دلیل فراوانی قیمت آن به ۹هزار تومان کاهش یافته است. ذرت نیز پایین‌تر از نرخ مصوب حدود ۱۰هزار و ۵۰۰ تومان به فروش می‌رسد، اما قیمت سویا به شدت گران و کمیاب شده است.

همین واردات نامتوازن باعث شده است واردکنندگان نیز متضرر شوند، البته واردکنندگان نیز در این اتفاقات مقصر هستند، زیرا آنها با بهره‌مندی از ارز ۲۸ و ۵۰۰هزار تومانی، به طمع افزایش نرخ ارز در ماه‌های پایانی سال و سود هنگفت، نهاده‌ها را بدون حساب و کتاب وارد کرده‌اند.

بی‌تدبیری وزارت جهاد و طمع واردکنندگان باعث شده است جو و ذرت‌های انبارشده در انبارهایی که چندان استاندارد هم نیستند فاسد شود و در حال از بین رفتن باشد. آیا واردکنندگان پاسخگو خواهند بود؟ آیا دولت زیان مصرف‌کنندگان را از محل گرانی مرغ و گوشت از آنها مطالبه می‌کند؟

■ دامداران نهاده‌ها را به صورت پکیج خریداری کنند

در آشفته‌بازاری که در بازار مرغ و گوشت قرمز به راه افتاده، واردکنندگان با هماهنگی وزارت جهادکشاورزی طی جلسه‌ای با دامداران پیشنهاداتی مطرح کرده‌اند که هم ذرت و جو در حال فساد را بفروشند و هم اینکه افزایش تقاضای سویا را کاهش دهند.

یکی از دامدارهای حاضر در جلسه در گفت‌وگو با «جوان» در این خصوص می‌گوید: واردکنندگان ابتدا اعلام کردند دامداری‌ها سهمیه سویا نداشته باشند، اما با اعتراض دامداران مواجه شدند و در نهایت اعلام شد که به ازای خرید سه کیلو جو و سه کیلو ذرت، یک کیلو سویا دریافت کنند، اما به شرطی که جو و ذرت با نرخ مصوب خریداری کنند تا زیان واردکنندگان نیز جبران شود.

وی می‌افزاید: دامداران با این پیشنهاد هنوز موافقت نکرده‌اند و در حال رایزنی با وزارت جهاد کشاورزی برای کاهش این نسبت هستند و تلاش می‌کنند سه کیلو ذرت و جو را به دو کیلو کاهش دهند.

وی که نخواست نامش فاش شود، افزایش قیمت مرغ و گوشت را در بازار همین به‌هم‌ریختگی در تأمین نهاده‌های دامی اعلام کرد و افزود: هر گونه اتفاقی در تأمین نهاده‌ها بر بازار این دو کالای پرمصرف تأثیر می‌گذارد.

■ جمع‌بندی

امید می‌رود دولت ضمن مدیریت بازار گوشت، گوشه‌چشمی نیز به مدیریت مدیران خیابان طالقانی داشته باشد تا شاید یک بار برای همیشه، «تعارض منافع» برخی مسئولان، چه در بازار گوشت و چه در بازار مدیریت از بین برود.

گفت‌وگو

کارشناس حوزه سیاستگذاری اقتصادی در گفت‌وگو با «جوان»:

شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه «تولید بار اول» محور تحقق رشد اقتصادی ۸درصدی هستند

کارشناس حوزه سیاستگذاری اقتصادی معتقد است شرکت‌های دانش‌بنیان نقشی حیاتی در تأمین نیازهای مهم و راهبردی بومی‌سازی صنعتی در صنعت نفت و گاز بر عهده دارند و همین موضوع این شرکت‌ها و سازوکار تولید بار اول تجهیزات راهبردی را به عاملی مهم در جهت گسترش و توسعه تجارت نفت و گاز ایران و تبدیل‌شدن بخش نفت و گاز به پیشران اقتصادی کشور با رشد اقتصادی ۲۵/۶درصدی در تابستان ۱۴۰۲ تبدیل کرده که مسیر دانش‌بنیان‌شدن صنعت نفت و گاز ایران را هموار کرده است.

سیدعلی مرتضوی، کارشناس حوزه سیاستگذاری اقتصادی در رابطه با محوریت توسعه ایران به کمک بخش نفت و گاز و اهمیت توسعه تجارت انرژی ایران در زمانی که تحریم‌های نفتی افزایش یافته است، گفت: بخش نفت و گاز ایران نقشی محوری در رشد و توسعه اقتصادی کشور دارد. ایران به عنوان دارنده پیشرو ذخایر نفت و گاز در جهان، اهمیت تمرکز بر این صنعت و توسعه زنجیره‌های ارزش آن را درک کرده است، با این حال، بازارهای سنتی تجارت نفت خام به دلیل تحریم‌های بین‌المللی با چالش‌های مهمی مواجه شده‌اند. دولت سیزدهم ایران در واکنش به این امر، راهبردی را با محوریت شرکت‌های دانش‌بنیان برای غلبه بر این موانع و ارتقای رشد اقتصادی در بخش نفت و گاز دنبال کرده است. هدف این یادداشت بررسی نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در تسهیل توسعه تجارت و پیشبرد رشد اقتصادی در صنعت نفت و گاز ایران است.

وی با اشاره به نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در تحول بازارهای صادراتی ایران و همچنین بهبود در زمینه برداشت نفت و گاز گفت: برای پرداختن به محدودیت‌های تحمیل‌شده از سوی بازارهای سنتی تجارت نفت، دولت ایران تمرکز خود را به سمت ایجاد بازار تضمین‌شده برای نفت خام خود معطوف کرده است. این امر مستلزم کنار گذاشتن روش‌های مرسوم تجارت نفت و استفاده از تخصص فنی و مهندسی داخلی است. هدف سرمایه‌گذاری در کشورهای تحت تحریم یا همسو است که دارای زیرساخت‌های پالایشگاهی نیمه‌فعال و مستهلک هستند و نیاز به بازسازی و نوسازی دارند. ایران با مشارکت با شرکت‌های دانش‌بنیان توانمند در صنعت پالایشگاه، تلاش خود را بر احیای این پالایشگاه‌ها از طریق جایگزینی تجهیزات گلوگاه و ارتقای فرایندهای تولید متمرکز می‌کند. در ازای خدمات فنی و مهندسی ارائه‌شده، ایران سهامدار پالایشگاه فراساحلی می‌شود. علاوه بر این، پالایشگاه‌های بازسازی‌شده از نفت خام ایران به عنوان خوراک استفاده خواهند کرد.

وی ادامه داد: شرکت‌های دانش‌بنیان به عنوان یک مؤلفه اساسی در تحقق رشد اقتصادی بخش نفت و گاز ایران مطرح شده‌اند. این شرکت‌ها از طریق تخصص خود در نفت و توسعه و همچنین توانایی خود در بومی‌سازی تجهیزات، نقش مهمی در پیشبرد این بخش ایفا کرده‌اند. استفاده از مکانیسم تولید برای اولین بار در کنار همکاری صنعت نفت و شرکت‌های دانش‌بنیان توانمند، در بازگشایی ظرفیت‌های این بخش و تسهیل رشد اقتصادی مؤثر بوده است. دولت سیزدهم با اولویت همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و صنعت نفت، بازار تضمینی تجارت نفت خام را با موفقیت گسترش داد.

این گسترش از طریق سرمایه‌گذاری در تولید برای اولین بار و بومی‌سازی تجهیزات حاصل شده است. مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان نه تنها توانمندی‌های فنی بخش نفت و گاز را ارتقا داده، بلکه زمینه‌سازی برای تحقق رشد اقتصادی را نیز فراهم کرده است. در نتیجه، بخش نفت و گاز به عنوان یک محرک اقتصادی کلیدی ظاهر شده و رشد قابل توجهی را تجربه کرده است.

این کارشناس حوزه سیاستگذاری در پایان گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان نقشی حیاتی در تأمین نیازهای مهم و راهبردی بومی‌سازی صنعتی در صنعت نفت و گاز بر عهده دارند و همین موضوع این شرکت‌ها و سازوکار تولید بار اول تجهیزات راهبردی را به عاملی مهم در جهت گسترش و توسعه تجارت نفت و گاز ایران و تبدیل‌شدن بخش نفت و گاز به پیشران اقتصادی کشور با رشد اقتصادی ۲۵/۶درصدی در تابستان ۱۴۰۲ تبدیل و مسیر دانش‌بنیان شدن صنعت نفت و گاز ایران را هموار کرده است. همکاری صنعت نفت و شرکت‌های دانش‌بنیان، بازسازی و نوسازی پالایشگاه‌ها را در کشورهای تحریم‌شده یا همسو و در نتیجه گسترش بازار نفت خام ایران تسهیل کرده است. استفاده از مکانیسم تولید بار اول و بومی‌سازی تجهیزات، رشد این بخش را بیشتر پیش برد و آن را به عنوان عامل مهمی در توسعه اقتصادی ایران مورد توجه قرار داد.

گزارش ۲

وحید عظیم‌نیا

سلب بهانه از صنایع با بسترسازی ذخیره‌سازی گاز

زیرساخت تعبیه‌شده از سوی دولت برای ذخیره‌سازی گاز صنایع، یکی از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین راهکارهای پیش روی صنایع در جهت جلوگیری از عدم‌النفع قطعی گاز و تداوم رشد خود و درآمدزایی بیشینه از طریق ذخیره گاز با قیمت پایین و فروش محصول با قیمت بالاست. این موضوع مهم از ابتدای سال جاری به صنایع اعلام شده است. به باور کارشناسان، اگر صنایع نسبت به ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز موردنیاز خود اهمال کنند یا نسبت به این اقدام دیرتر عمل کرده باشند، تمامی ضررها و مشکلات مربوط در قطعی گاز در زمستان نیز بر عهده خود صنایع است، زیرا راهکاری کاملاً اقتصادی در اختیار صنایع قرار داده شده است تا علاوه بر تحقق رشد اقتصادی بیشینه، به یک سود بسیار بالا و جذاب در جهت این سرمایه‌گذاری دست پیدا کنند.

ذخیره‌سازی گاز نقش مهمی در رفع ناترازی موقت در مصرف گاز در فصول سرد سال، به ویژه در بخش‌های خانگی ایفا می‌کند. در حالی که ذخیره‌سازی گاز برای کاربران مسکونی حیاتی است، از نظر اقتصادی حتی برای بخش صنعتی مهم‌تر است. عدم‌تأمین گاز پایدار به دلیل افزایش مصرف در بخش داخلی، صنایع را با چالش‌هایی مواجه می‌کند، با این حال، ذخیره‌سازی گاز و افزایش تولید صنعتی می‌تواند مانند بسیاری از کشورهای اروپایی راه‌حلی مقرون‌به‌صرفه برای صنایع باشد.

به عنوان مثال، ایران در فصول گرم سال با گاز مازاد مواجه است. به جای صادرات یا عدم‌استحصال این گاز مازاد، می‌توان از آن برای رفع نیاز صنایع استفاده کرد. این گاز مازاد را می‌توان به اشکال مختلف از جمله گاز طبیعی فشرده (CNG)، گاز مایع (LPG)، گاز طبیعی مایع (LNG) و گاز طبیعی از طریق مخازن ذخیره‌سازی در اختیار صنایع قرار داد. این حرکت نه تنها تأمین پایدار گاز برای صنایع را تضمین می‌کند، بلکه به آنها فرصتی برای استفاده از مزایای اقتصادی و هزینه‌ای مرتبط با ذخیره‌سازی گاز ارائه می‌دهد.

در طول سال‌ها، دولت ایران به اهمیت ذخیره‌سازی گاز برای صنایع پی برده است. در ابتدای سال جاری به صنایعی که در فصل زمستان با کمبود گاز مواجه بودند، اعلام شد در صورت سرمایه‌گذاری برای ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز، گاز طبیعی، CNG، LPG یا LNG را برای پر کردن مخازن با ظرفیت کامل دریافت خواهند کرد. برای تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز، دولت مشوق‌های مختلفی از جمله تخفیف‌های قابل توجه گاز ارائه کرده است.

یکی از مشوق‌های مهم، پیشنهاد دولت برای تخفیف‌های بزرگ گاز به صنایع است. گاز تحویلی به صنایع برای ذخیره‌سازی گاز با تعرفه گاز طبیعی برای مصارف معمول آنها محاسبه می‌شود. این به صنایع اجازه می‌دهد در فصول سرد که قیمت گاز به میزان قابل توجهی افزایش می‌یابد، گاز را ذخیره کنند.

با بهره‌گیری از زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز و تخفیف‌های بزرگ گاز ارائه‌شده از سوی دولت، صنایع می‌توانند سوخت یا خوراک گازی را با قیمت بسیار ارزان‌تری تهیه کنند.

علاوه بر این، محصولات یا محصولات صنعتی پرمصرف در زنجیره ارزش گاز طبیعی در فصول سرد سال به دلیل کاهش تولید و افزایش قیمت گاز به عنوان سوخت یا خوراک، با قیمت‌های بالایی مواجه می‌شوند. با زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز، صنایع می‌توانند از تولید بی‌وقفه اطمینان حاصل کنند و همچنان از در دسترس بودن و مقرون‌به‌صرفه‌بودن گاز بهره‌مند شوند، در نتیجه ذخیره‌سازی گاز را برای آنها به یک بازی دوطرفه تبدیل می‌کند.

زیرساخت‌های لازم برای سرمایه‌گذاری صنایع در ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز که از سوی دولت سیزدهم ایجاد شد، یک راهبرد حیاتی برای صنایع جهت جلوگیری از بی‌سودبودن ناشی از کمبود گاز و تضمین رشد مداوم و حداکثر درآمدزایی است. این اقدام از ابتدای سال با تأکید بر اهمیت ایجاد مخازن ذخیره گاز مورد نیاز به صنایع ابلاغ شده است.

در صورت عدم‌سرمایه‌گذاری در ذخیره‌سازی گاز یا تأخیر در اقدام، مسئولیت تلفات و مشکلات ناشی از کمبود گاز در فصل زمستان بر عهده صنایع خواهد بود. دولت راه‌حلی بسیار اقتصادی برای صنایع ارائه کرده است که آنها را قادر می‌سازد از طریق سرمایه‌گذاری در ذخیره‌سازی گاز به حداکثر رشد اقتصادی دست یابند و سودهای جذابی را تضمین کنند.

منصور شکراللهی، عضو کمیسیون انرژی مجلس در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به ضرورت «تمرکز بر ذخیره‌سازی انرژی گاز با ایجاد مخازن، جهت جلوگیری از مشکلات صنایع در فصول سرد سال و اعطای مشوق‌های لازم از سوی دولت» گفت: صنعت امروز یکی از پایه‌های تولید کشور قلمداد می‌شود، بنابراین اگر صنعت کشور دچار آسیبی شود، بسیاری از مسائل و مشکلات کشور تشدید خواهد شد.

وی با بیان اینکه صنعت نباید به دلایل فنی و نبود انرژی حتی یک روز هم متوقف شود، تصریح کرد: امروز اقتصاد کشور بر مدار صنایع قرار دارد و صنایع پیشران توسعه اقتصادی هستند.

شکراللهی با بیان اینکه به هیچ قیمتی صنایع نباید متوقف شوند، اظهار کرد: نباید حتی یک روز هم گاز صنایع بزرگ کشور به دلیل ناترازی‌های موجود قطع شود. وی با بیان اینکه دولت سیزدهم نیز به سمت اعطای مشوق در زمینه سرمایه‌گذاری در ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز به صنایع حرکت کرده است، گفت: قطعاً حرکت دولت در زمینه ذخیره‌سازی گازی کشور در صنایع اقدامی بسیار مهم و گامی تأثیرگذار است. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: ذخیره‌سازی گاز در کشورهای پیشرفته نیز با سرمایه‌گذاری صنایع همیشه مدنظر بوده است و این رویکرد باید در کشور با کمک صنایع صورت پذیرد.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با اشاره به مشکلات قطعی گاز صنایع در فصول سرد سال بیان کرد: با توجه به ایجاد ظرفیت و زیرساخت مهم دولت در اعطای مشوق به صنایع در جهت ذخیره‌سازی گاز، تداوم قطعی گاز در فصول سرد سال به هیچ وجه قابل پذیرش نیست و به اصطلاح صنایع هم باید به این مسئله ورود کنند و سرمایه‌گذاری لازم را داشته باشند.

شکراللهی تأکید کرد: حتماً ذخیره‌سازی گازی صنایع برای این بخش سودآور است و می‌تواند موجب عدم‌توقف فعالیت‌های صنعتی در کشور شود و باید صنایع از این فرصت بسیار مهم استفاده کنند و در صورت عدم‌استفاده مناسب از ظرفیت ایجادشده، مقصر اصلی توقف تولید و توقف گازرسانی از شبکه خطوط لوله، خود صنایع هستند.

■ جمع‌بندی

ذخیره‌سازی گاز برای رسیدگی به ناترازی موقت در مصرف گاز، به ویژه در فصول سرد سال ضروری است. صنایع ذی‌نفع اصلی ایجاد زیرساخت ذخیره‌سازی هستند. با استفاده از گاز مازاد و سرمایه‌گذاری در مخازن ذخیره گاز، صنایع می‌توانند تأمین گاز پایدار و مقرون‌به‌صرفه را تضمین کنند. دولت برای تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز، مشوق‌های متعددی از جمله تخفیف‌های قابل توجه گاز ارائه کرده است.

با انجام این کار، صنایع می‌توانند از مزایای ذخیره‌سازی گاز استفاده کنند و حتی در زمان افزایش مصرف گاز در سایر بخش‌ها به رشد و سودآوری خود ادامه دهند.

گفت‌وگو

کارشناس مسکن در گفت‌وگو با «جوان» مطرح کرد

ضربه بانک مرکزی و سازمان برنامه‌وبودجه به روستاییان با تعلل در پرداخت وام مسکن روستایی

کارشناس مسکن معتقد است وقتی تسهیلات ۲۰۰میلیون تومانی مصوب شد، کارایی لازم را داشت اما از آنجا که با تأخیر به دست روستاییان رسید، عملاً با توجه به تورم از ارزش وام کاسته شد و روستاییان نتوانستند در عمل از این افزایش وام بهره ببرند. تعلل بانک مرکزی و سازمان برنامه‌وبودجه در اعلام سهمیه‌ها و صدور ضمانت‌ها به ضرر طرح افزایش تسهیلات ساخت مسکن روستایی است. به این ترتیب، با کاهش ارزش وام، روستاییان انگیزه‌ای برای استفاده از تسهیلات نخواهند داشت، زیرا برای‌شان کارایی ندارد.

اجرای مصوبه افزایش تسهیلات مسکن روستایی از ۱۰۰ به ۲۰۰میلیون تومان با تأخیر زیادی صورت گرفت و فاصله‌ای طولانی بین تصویب این مصوبه، ابلاغ و اجرایش شاهد بودیم. شواهد و قرائن نشان می‌داد انتظار روستاییان برای دریافت تسهیلات ۲۰۰میلیون تومانی باعث راکد ماندن فعالیت‌های ساختمانی در این مناطق شده است. در آن زمان، مسئولان بنیاد مسکن توصیه کردند متقاضیان فعلاً وام ۱۰۰میلیون تومانی را دریافت کنند و در صورت شروع پرداخت تسهیلات ۲۰۰میلیون تومانی، مازاد این رقم را بگیرند.

در مورد افزایش تسهیلات ساخت مسکن روستاییان از ۲۰۰ به ۳۵۰میلیون تومان نیز این نگرانی وجود دارد که همین روند طولانی و تأخیرها اتفاق بیفتد. الان ابلاغ از سوی دولت انجام شده، اما آیین‌نامه در بانک مرکزی و سازمان برنامه‌وبودجه گیر کرده است. آیین‌نامه تسهیلات ۳۵۰میلیون تومانی ساخت مسکن روستاییان برای اجرا در انتظار تعیین سهمیه‌های استان‌ها و بانک‌ها از سوی بانک مرکزی و صدور ضمانت‌ها از سوی سازمان برنامه‌وبودجه است. به عقیده کارشناسان، هر چقدر اجرای آیین‌نامه مورد بحث به تأخیر بیفتد، به ضرر طرح است، زیرا از ارزش وام کاسته می‌شود و روستاییان انگیزه‌ای برای استفاده از آن نخواهند داشت.

فرشید ایلاتی، کارشناس مسکن در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به این موضوع که مقاوم‌سازی و نوسازی خانه‌های روستایی از اهمیت بالایی برخوردار است، تصریح کرد: سرمایه‌گذاری در زمینه مسکن روستاییان در واقع یک تیر و چند نشان است. با این کار زمینه را برای ماندگاری روستاییان در روستاها فراهم می‌کنیم و این به نفع کشور است.

وی ادامه داد: چه بسا سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن روستایی اهمیتش از مسکن شهری بیشتر است، زیرا از یک طرف، خانه‌های روستایی مقاوم نیستند و نیاز به مقاوم‌سازی دارند و از طرف دیگر، ایجاد انگیزه برای روستاییان به منظور ماندن آنها در روستا اهمیت بالایی دارد.

این کارشناس مسکن توضیح داد: به وام‌هایی مانند تسهیلات ساخت مسکن روستایی اصطلاحاً وام‌های یارانه‌ای گفته می‌شود. برای پرداخت این تسهیلات، نیاز است که از سازمان برنامه‌وبودجه ضمانت‌نامه گرفته شود. منابعی که باید از محل صندوق توسعه ملی مسکن تأمین شود، کفاف نمی‌دهد. ایلاتی گفت: دولت باید چاره‌اندیشی اساسی داشته باشد تا هر چه سریع‌تر زمینه برای پرداخت تسهیلات ساخت مسکن روستایی فراهم شود. اگر مابه‌التفاوت سود وام مسکن روستایی تأمین نشود، احتمالاً بانک‌ها همکاری لازم را در این زمینه نخواهند داشت.

وی ادامه داد: یکی از سیاست‌های دولت این است که از مهاجرت افراد به شهرهای بزرگ جلوگیری کند. اعطای وام تسهیلات ساخت مسکن به شهرهای زیر ۲۵هزار نفر جمعیت شاید بتواند مشوق خوبی در این زمینه باشد. آیین‌نامه تسهیلات ساخت مسکن می‌تواند یک سیاست راهبردی باشد، اما باید منابع مالی‌اش تأمین شود.

این کارشناس انرژی خاطرنشان کرد: زمانی که وام مسکن روستایی از ۱۰۰ به ۲۰۰میلیون تومان مطرح شد، به لزوم اعطای سریع تسهیلات اشاره می‌کردیم و متأسفانه شاهد بودیم که اجرای آیین‌نامه با تأخیر صورت گرفت. در آیین‌نامه جدید نیز نیاز است هر چه سریع‌تر منابع مالی تأمین شود و ابلاغ از سوی بانک مرکزی و سازمان برنامه‌وبودجه صورت بگیرد تا تسهیلات به دست مردم برسد. ایلاتی گفت: وقتی تسهیلات ۲۰۰میلیون تومانی مصوب شد، کارایی لازم را داشت اما از آنجا که با تأخیر به دست روستاییان رسید، عملاً با توجه به تورم از ارزش وام کاسته شد و روستاییان نتوانستند در عمل از این افزایش وام بهره ببرند، بلکه دوباره باید مصالح را با قیمت گران می‌خریدند و ارزش ۲۰۰میلیون تقریباً به اندازه همان ۱۰۰میلیون قبلی بود. نباید اجازه دهیم این اتفاق برای آیین‌نامه تسهیلات ۳۵۰میلیون تومانی بیفتد. وی تأکید کرد: تعلل بانک مرکزی و سازمان برنامه‌وبودجه در اعلام سهمیه‌ها و صدور ضمانت‌ها به ضرر طرح افزایش تسهیلات ساخت مسکن روستایی است. به این ترتیب، با کاهش ارزش وام، روستاییان انگیزه‌ای برای استفاده از تسهیلات نخواهند داشت، زیرا برای‌شان کارایی ندارد.

خبر

یک نماینده مجلس:

ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع بستری برای رفع ناترازی است

عضو مجمع نمایندگان همدان با بیان اینکه ذخیره‌سازی گاز، اصلاح الگوی مصرف و فرهنگ‌سازی نقش بسزایی بر کاهش ناترازی دارد، گفت: ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع باعث می‌شود در اوج (پیک) مصرف گاز با قطعی مواجه نشویم و مصرف مدیریت شود.

ایران دومین کشور دارنده ذخایر گازی اثبات‌شده دنیا و همچنین سومین کشور تولیدکننده و چهارمین کشور مصرف‌کننده گاز طبیعی در جهان است. در سال ۱۴۰۰، میانگین مصرف گاز طبیعی در کشور ۶۵۱میلیون مترمکعب بوده است که بخش نیروگاهی با ۳۲درصد، صنعت ۳۰درصد و خانگی و تجاری با ۲۹درصد بیشترین سهم از مصرف را داشته‌اند. با شروع فصل سرد میزان مصرف در بخش خانگی و تجاری در سردترین ماه ۶/۷برابر گرم‌ترین ماه سال می‌شود که سهم بخش خانگی و تجاری را از ۱۰درصد به ۴۹درصد می‌رساند، بنابراین اختلاف کل مصرف در سردترین ماه با گرم‌ترین ماه سال به صورت متوسط به بیش از ۲۲۰میلیون متر مکعب در روز می‌رسد.

احمدرضا فلاحی، عضو مجمع نمایندگان همدان در گفت‌وگو با «جوان» گفت: پتروشیمی‌ها و صنایع می‌توانند در فصل گرم سال گاز را برای فصل سرد ذخیره کنند، این امر سبب تداوم تولید و صادرات و در نتیجه کاهش تورم می‌شود. مدیریت و اصلاح الگوی گاز می‌تواند به طور چشمگیری ناترازی گاز را کاهش دهد.

وی ضمن اشاره به برنامه هفتم توسعه و لزوم صرفه‌جویی و ذخیره‌سازی تصریح کرد: این عوامل تأثیر بسزایی بر ناترازی دارد.

فلاحی با بیان اینکه صنایع با ذخیره‌سازی باری را از دوش دولت و وزارت نیرو برمی‌دارند، یادآور شد: کنترل مصارف خانگی و اصلاح الگوی مصرف تأثیر بسزایی بر مدیریت مصرف و به تبع آن ناترازی دارد.

عضو مجمع نمایندگان همدان خاطرنشان کرد: حدود ۲۰ تا ۲۲میلیون خانوار مصرف‌کننده گاز طبیعی در کشور وجود دارد که بخش زیادی از آنها از بخاری‌های گازی استفاده می‌کنند. یکی از موضوعاتی که در برنامه هفتم توسعه برای دولت تکلیف می‌شود بهینه‌سازی مصرف سوخت در همه جوانب است، در واقع مصرف گاز فقط محدود به بخش خانگی و گاز طبیعی نمی‌شود بلکه به بخش‌های صنعت، حمل‌ونقل و نیروگاهی نیز مربوط می‌شود.